

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznaila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 219.

V Ljubljani, v soboto 25. septembra 1886.

Letnik XIV.

Priprave na boj.

Velike vojaške vaje pri Brestu Litovskem so bile tako rekoč nekaka javna poskušinja za rusko vojno, ktera se je po vsem tem, kar je do sedaj znanega, posebno dobro obnesla; tako dobro, da je „Mosk. Věd.“ Evropi v oči povedala, da so ji sedaj Rusi kos. Ne vemo sicer, če je pri tej objavi našemu vojnemu ministru pôt po čelu stopil, pač pa je sklenil nove puške vpeljati v našo armado, če zarad ruskih čet ali drugih vzrokov — kdo bi to vedel. Če so ruske čete res tako trdne, kakor so sedaj hvalo o njih zagnali, ali ne, to je bilo našemu vojnemu ministru vse že poprej znano. Vsaj nadjati se je, da mu je bilo, ker vojaški atašeji gotovo niso samo za parado po tujih državah, temveč da vidijo, kaj da se ondi na vojnem polji snuje in godi.

Toda ne le Rusi, tudi Nemci in Francozje prišli so našega vojnega ministra, da je moral na nove puške misliti, če ni hotel Avstrije pogubiti. Vojak z novo puško in pa kmet z novo matiko sta si nekoliko podobna. Oba namreč več opravita, kakor pa s starima. Nekoliko pozno smo prišli sicer do spoznanja, da nam jih bo tudi treba, če so jih Turki že pri Plevni imeli, prišli smo pa vendar-le in smo s tem zopet pokazali, da Avstrija gotovo nikoli miru ne kali z prenatlenimi pripravami za vojno.

Puška repetirka, kakoršno namreč mislijo sedaj vpeljati v našo vojsko, je pri Plevni pokazala, kaj da zna. Kakih 1000 Turkov čepelo je za Plevniško reduto, a bili so oboroženi z repetirkami in trinajst tisoč Rusov moralo je pokriti zemljo, preden so se Plevne polastili. Turki so takrat svoje repetirke od Angležev dobili, ki so znaten del svoje vojske tudi že z njimi oboroženi imeli. Takoj na to jeli so jih po malem vpeljevati na Francoskem, na Laškem in na Nemškem. Šlo je kolikor toliko vse le bolj po tihem in vendar smo zvedeli, da imajo na Nemškem že dva vojna kora, kar je blizo 100.000 mož, s temi puškami oboroženih. Povsod se je toraj v tem oziru že nekaj pričelo, le pri nas ne.

Da smo leta 1866 prav z našimi starimi pu-

škami tako žalostne vspehe doživeli, kjer-koli smo se s Prusi srečali, je bila vzrok pruska puška na iglo, ne pa pruski „šolmašter“! Kdor je hotel, je pravlico iz vojnih krogov med svet poslano verjel; zvedenci je niso verjeli in jo še dandanes ne verjamejo. Puška, edino puška na iglo, je, kateri naj se zahvalimo za Sadovo, za Kraljevi Gradec in za to, da smo od Nemčije neodvisni postali. Puška iglenka je bila, ki nas je otepla, ne pa pruski „šolmašter“ s svojo palico. Prusi so imeli boljše orožje, kakor mi. Oni so svoje puške od zad nabijali, naši so jih morali še vedno od sprede, kar je bilo tako zamudno, da je vsak Prus že po sedemkrat vstrelil, preden je naš Janez enkrat puško nabil.

Pri takih okoliščinah bi se bil tudi kak Napoleon sam brezvspešno upiral; in recimo, da bi bil na naši strani pruski Moltke, pri Prusih pa naš Benedek stal, bi bila Avstrija kljub Moltkeju prav tako tepena, kakor smo bili. Pruska vojna nas je po puškah-iglenkah sedemkrat nadkriljevala. To je tako, kakor če bi bilo vsakemu našemu vojaku sedem Prusov nasproti stalo, in bi bili z nami enako oboroženi. Res je, da se na daljavo puška-iglenka ni obnesla, kar ji pa tudi treba ni bilo, kajti Prusi so nam tako dostikrat le preblizo prišli in tedaj smo spoznavali, kaj se pravi puške na iglo imeti.

Prav v takem razmerji, kakor sta si bila pred dvajsetimi leti navadna puška in iglenka, sta si dandanes zadovka in pa repetirka. Tudi tukaj že navaden pešec z repetirko po 6 do 7krat vstrelil, preden oni z Werndlovo ali Wanzlovo zadovko enkrat dobro pomeri. Kaj pa še le to, če pešec 10 do 12krat zapored lahko vstrelil, ne da bi mu bilo treba puško spred očesa vzeti. Le samo pritiskati mu je treba in dobro gledati — če ga dim pri poslednjem ne ovira, pa je vse dobro. Da poslednji mnogo več zadene memo prvega, za to pač ne bo treba računskega dokaza. Če pa vojak vé, da kedar ima repetirko v roki, se deset takih ne boji, ki je nimajo, temveč mu gredo z navadno zadovko nasproti, bode tudi njegova vojna zavest vsa druga, kakor če bi ne imel repetirke, pa bi vedel, da jo ima sovražnik, proti kateremu gré.

Oziraje se na vse to, nam pač drugzega ne kaže, kakor izmed dveh velikih zlegov: ali novo

puško ali pa zopet šibo, rajši pravo voliti. Res, stalo bo mnogo denarja, ali — ne dá se drugače pomagati. Zgubljena vojska ni častna, velja pa navadno še mnogo več, kakor nova puška. Kje pa je moralni ponos! Nikakor pa nam ni všeč, da, če jih že moramo imeti, da bi si jih napravljali letos kaka dva para, drugo leto zopet nekako toliko. Kar mora biti, mora biti in naj bo toraj pred ko mogoče! Denar bomo tako ali tako morali na posodo vzeti za-nje. Da ga bomo za vse skupaj prav tako lahko dobili, kakor za posamične obroke, gotovo tudi vojnega ministra ne skrbi. Pa še zdatno rajši ga nam bodo dali v inostranstvu, vidoč, da bode varnost države zdatno večja, če se vsa h krati dostojno oboroži, kakor pa, letos dva polka in bodoče leto zopet dva, kar vse skupaj ne izdâ veliko. Za napravo novih pušk se nikakor ne smé dovoliti obrok desetih let, kakor se to namerava, temveč najskrajni obrok, v katerem si domače tovarne upajo toliko pušek izdelati, da jih cela armada ob vojskem času zadobiti more.

Koliko časa bo ta obrok trajal, ne vemo, deset let pa si upamo zatrdovati, da gotovo ne. Kedo pa nam je porok, da nas celih deset let nihče ne napade, da nam nihče ne podstavi noge, ob katero bi se morali spodtakniti. Deset let na puške čakati, če jih imamo lahko prej, bi bila neodpušljiva malomarnost, ki bi se danes ali jutri znala grozno maščevati nad nami. Popolnoma bi bili podobni zaničnemu kmetu, ki se nikdar enakomerno ne oblači, temveč si letos čevlje omisli, drugo leto hlače, potem telovnik, na to sukno in na zadnje klobuk. Med tem je pa že zopet pri sukni mnogo nepotrebnih votlin, in pri strganih čevljih pavec radoveden po svetu gleda. Pa če tudi pri kmetu to gre, pri državi, kakor je naša, kaj takega ne sme biti, če nečemo sami sebi škodo. V dveh, k večjemu v treh letih mora vsa naša armada, peš in jež z repetirkami oborožena biti, sicer bo prepozno.

Možje, ki z milijoni razpolagajo, nam bodo h krati 40 milijonov, kar bodo puške veljale, prav tako radi posodili, kakor pa vsako leto 3 ali 4 milijone. Denarja se posebno dandanes na svetu ne manjka in ga na dobro poročstvo kar ponujajo. Kakor čujemo, se je na Dunaji vže društvo na delnice osno-

LISTEK.

Morin in Peregrin.

Po francoskem A. S.

Poznal sem jednega psička, rekli so mu Morin. Pripadal je neki stari ženi, gospej Labihovi, vdovi bogatega pekarja.

Oh, kako nežno je ljubila Morina! Jako dvomim, da bi bila ranjčega svojega tako oboževala, da bi mu bila tako vdana odkritosrčno, kakor sedaj temu svojemu ljubljencu.

Srečni Morinček! —

A poznal sem tudi nekega rednega, vrlega in poštenega moža.

Imenoval se je Peregrin in je bil — pesnik! To je pošten posel, kaj ne da?

Vrhu tega Peregrin ni imel samo zatega srca, nego tudi svoje zlate sanje: bil je neumoren v stavljanji zlatih gradov, in življenje njegovo teklo je

kot bi sanjal. Toda znal je tudi delati, in s svilo pogrnjeni sedeži so mu bili neznani.

Ubogi Peregrin!

* * *

Morin bil je poredna žival: grizel je, popadal, tulil in bil je tudi vporen.

Če je le mogel, zaganjal se je v ljudi. Že od daleč je kazal dve vrsti ostrih zob. Toda v očeh gospej Labihove je bil v kljub temu vzor vseh živalskih lastnost.

Predragi Morinček!

Pesnik naš je bil miren, vljuden, potrpežljiv in srmožljiv. Živemu človeku ni položil stebra čez cesto, postrežljiv je bil proti vsakteremu.

Še sedaj vidim njegov vesel in ljubeznjiv obraz, v kojem je bilo znati plemenito, dobro dušo.

Ubožec Peregrin!

* * *

Morinček vozil se je vsaki dan po glavnih boulevardih v elegantni kočiji svoje imenite velitelje ter ošabno pogledoval na to četirinožno pehotno svojat.

Kedarkoli se je Morinčku zljubilo, dotakniti se s svojimi mehki nožicami spolzlega tlaka, že je s kozla skočil dolg hrust v livreji ter je postavil gospejnega ljubčka pozorno na tla. In dolgi Jakob je važno korakal za Morinčkom, in nikoli se ni drznil, da bi se ne bil z rešpektom ustavil, kedar koli se je malemu psetu zljubilo javno demonstrirati vpričo vseh šetajočih ljudi, kako malo se on briga za vse povelja slavnega magistrata gledé javne snažnosti.

Peregrin nikdar ni poznal zibajočih blazin v kočiji.

Bil je vedno na nogah, drveč se za svojimi nadejami kot večni žid. Iz gledišča hitel je k izdajatelju novin in od slednjega zopet v gledišče. In naslednjega dne je zopet vzlic vsem prevaram večrajšnjega dne in ponočnega neumornega pisanja z nova pričel nehvaležno svoje potovanje.

Kaj pa so neki vsa ta surova razžaljenja, s kojimi so ga povsodi pitali! Dvorniki in kuharice so jezno nanj kričali.

* * *

Oh, ta krasni, mehki plašček Morinčkov!

valo, ki misli cel milijon pušek v izdelovanje prevzeti, ker se pri tem dobrega dobička nadja. Prav to društvo je menda sprožilo misel, da naj bi se obrok za izdelovanje na deset let raztegnil. Delegacije se morajo temu krepko upreti in odločno zahtevati, da naj se puške puškarskim tovarnam v izdelovanje izročé, ne pa borznim židom, če hočemo, da bomo dobre in trpežne puške dobili. Židovski „švindel“ že zadosti dobro poznamo, da bi mu še kaj zaupali. Puškarske tovarne pa se morajo zavezati, naročeno blago v dveh do treh letih popolnoma izdelano vojnemu erarju izročiti, kajti kedo nam je porok, da bo še toliko časa angelj miru svoje perute nad Avstrijo razpenjal. Dandanes bolje, kakor nekdanj velja: „Si vis pacem, para bellum!“

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. septembra.

Notranje dežele.

V finančnem ministerstvu na Dunaji pričeli so se zopet pečati z *uravnavo pridobnine in dohodnine* (Erwerb- und Einkommensteuer) in to v smislu, kakor se je z obema tema davkoma že državni zbor pečal. Pri dohodnini mislijo vpekljati taka načela, da se bo davek pravično razdelil, kar se sedaj ne godi. Dandanes nekteri prav veliki dohodki nobenega davka ne plačujejo, drugi čisto neznamni pa blizo 45%. Prvi se morajo pošteno obremeniti, drugim se mora pa breme zdatno zljajšati. Kar se pa pridobnine tiče, jo mislijo pa tudi popolnoma na drug temelj postaviti, ker se stara načela z današnjim svetom že prav nič ne vjemajo. Da so se te razprave tako pozno pričele, vzrok je to, da so v ministerstvu še le sedaj došla potrebna sporočila finančnih oblastij in davčnih gospodk, ki so za take razprave neogibno potrebne. Zarad tega je pa tudi vrlo malo nade, da bi te razprave v podobni vladnega predloga že letos prišle pred državni zbor. Skrajni čas je pa že res, da se v tem oziru nekaj zgodi in se davčna bremena iz slabih ram, na katerih večinoma skoraj vsa dandanes visijo, preložé na krepkeje rame bogatašev, ktere jih do sedaj niso tolikanj čutile.

Človek bi mislil, da, kedar si enkrat zopet *nove puške* omislimo, o katerih je ravnokar povsod govorica in ktere bodo za skupno armado blizo 40 milijonov veljale, potem bo mir, potem bomo lahko davek nekoliko zmanjšali. Motiš se prijatelj, jako motiš, če res tako računiš. Puškino in topniško vprašanje ne bo še tako kmalo rešeno, in sicer poslednje zarad tega ne, ker ondi iznajdba iznajdba spodriva, pri puškah se je pa neka nedostatnost pokazala, kteri dosedaj tehniki zastoj poskušajo kos postati. Teh 40 milijonov, ki jih bomo sedaj za nove puške dovolili, nam bodo pač dali jako spretno orožje v roko, ki se pa nikakor ne bo vjemalo s strelivom zanj določenim. Oglejte si najprvo množino streliva, ki ga sedaj vojak v ogenj s seboj nese. Sedemdeset patron ima s seboj in vsak pravi, da so zadosti težke, da bi jih več nikakor ne mogel zmagovati. Kaj pa je 70 patron za puško repetirko? Nič več, kakor pet za puško, ki se spredaj nabija. Kaj bo pa vojak potem začel, kedar tistih svojih 70 patron postrelí? Kaj mu bo koristila še tako hitra repetirka brez streliva? To je toraj prvo vprašanje, ki je še popolnoma nerešeno. Mislijo se mu s tem ogniti, da bodo kaliber zmanjšali, t. j., puškina cev bo imela ožjo votlino, svinčenka bo manjša in vsled tega bo tudi smodnika manj potreba. To bi že bilo, če bi manjša svin-

čenka z manjšo porejjo smodnika tudi tako daleč, recimo na 2000 korakov, še smrtno zadela. Ali tega ob današnjem smodniku ne bo nihče doživel. Že za to svinčenko, ki je sedaj v rabi, so ga morali v patroni pomnožiti, če so hoteli svinčenko na 2000 korakov venkaj spraviti. S pomanjšanim kalibrom dosegli bi toraj zopet to, kar smo enkrat že imeli gledé zadevanja na daljavo. In smodnik sam, joj, kako je neugoden! Le nekoliko mokrotno naj bo vreme, ali pa popolnoma brez vetra, pa ima kompanija pri streljanji takoj toliko dima pred seboj, da je najgostejša Ljubljanska megla igrača proti njej. Kam pa bodo sedaj vojaki hiteli streljati? V meglo? Čemu? Kdo vé, kje je že sovražnik med tem, preden se megla, ki jo je dim naredil, razkadi! Tudi tu bo treba na novo iznajdbo misliti, kar mislimo, da modernim pirotehnikom ne bo posebnih težav delalo; saj imajo vendar toliko razstrelbin na izbero, pri katerih ni prav nič dima pač pa grozna moč. Tiste bo treba v patrono vpreči in vprašanje bo rešeno — dokler ta ali oni zopet kaj boljšega ne izume, s čemur se bo oboroženi mir podpiral.

V *ogerskem državnem zboru* je moral ubogi Tisza že zopet interpelacijo poslušati. Grof Apponyi se mu je do živega spravil. Najprvo, kakor se to že samo po sebi razume, razprostrl je grof Bolgarsko prašanje, od ktere ga je polagoma prestopil na zvezo z Nemci. Ta zveza mu je vrlo všeč, ker mu je sredstvo, da se Avstrija lahko razvija, kakor se to veseliti spodobí. Interpelanta skrbí, kaj bo pa na dalje, kajti Nemčija se ni povsem pravilno obnašala v bolgarskih zadevah. Preveč je šla Rusom na roko in to nikakor ne more biti. Zato bi pa Apponyi tudi rad zvedel, ali je gledé balkanske politike Tisza porabil ves tisti svoj vpliv na grofa Kalnokyja, ki mu ga ustava prisojá, da se ne bo Rusija preveč na Balkanu vgnjezdila? Dalje bi Apponyi tudi rad zvedel, kako se misli ministerstvo zunanjih zadev zadržati v bolgarski politiki, kar se tiče ruskega vtikanja v bolgarske zadeve, dalje gledé oviranja kaznovanja zarotnikov. Konečno mu pa tudi to ne gré v glavo, zakaj da se je Nemčija v svoji balkanski politiki sprevrgla, in je jela Ruso podpirati, kar se nikakor ne strinja z avstrijsko t. j. madjarsko politiko.

V poslednjem času se je večkrat čulo govorjenje o predstoječi zvezi *Avstrije z Angleži*, Z Dunaja ali iz kakega drugega merodajnega mesta se do sedaj o tem ni prav nič čulo, ne za in ne proti. Sedaj pa se je vendar nekdo oglašil na Dunaji, ki je brzojavno v Krakov sporočil, da na Dunaji v ministerstvu zunanjih zadev nočejo nič o tem vedeti da bi se med Avstrijo in Angleško res kaka politična zveza snovala. Prvič, pravijo, da tega ni treba, ker se nadjajo, da Rusija na Bolgarskem ne bo napravila nobenega takega koraka, da bi dose-danje dobre razmere kalil in sklenjene pogodbe tep-tal. Drugič nam pa tudi ne kaže tako daleč prijateljstva iskat hoditi, kakor so Angleži doma, ker imamo bolj zanesljive sosedé veliko bližje, kakor pa onostran kanala. Tretjič bi pa taka naša politika tudi dosedanje naše zaveznike hudo žalila. Vsi trije razlogi so vrlo pametni in vseskozi resnični, za to jih tudi verjamemo.

Vnanje države.

Ruski pojmi o *bolgarski bodočnosti* dobivajo vedno jasnejše in določnejše podobe. „Mosk. Véd.“ odločno trdijo, da sedaj v Bolgariji za ruskega diplomatskega agenta ni prostora, pač pa za komisarja, ki bi imel diktatorsko oblast in pa zdatno podporo iz Rusije. Rusija bo tudi v tem smislu postopala, ne da bi se kaj prida za to zmenila, kaj bo Evropa na to rekla. Da ne bo sile, to že sedaj dobro vé, kakor tudi, da ji ne bo nihče drugi oporekal, kakor k večjemu Anglija in še ta samo na papirji. Sploh bo pa vprašanje o odposiljatvi komisarja Rusiji jasno pokazalo pot, ktere naj se drži na Balkanu. Še preden se bode na Bolgarskem pričela

volitev novega kneza, si mora Rusija dobro premisliti, če je njena naloga ali pa naloga skupne Evrope določiti kneza, ki bo zasedel bolgarski prestol. Če se bo Rusija po nasvètih ondanjšnjega politikarja Katkovega ravnala, ne bo dolgo, da bo Bolgarijo zasedla. Katkov namreč trdi, da Rusija mora to storiti, da bo Evropa videla, da v Bolgariji ni za drugega prostora, kakor za Ruse in Bolgare. Če pojde res po tem nasvètu Rusija dalje, bo v mali Bolgariji tudi za Bolgare kmalo prostora zmanjkalo, kakor je pod ruskim orlom Poljska za Poljake premajhna postala. Če Rusija Bolgarom res dobro hoče, naj jih prepusti lastnemu razvoju, kteri je že jel krepke kali poganjati. Tega naj potem varuje sovražne mu tuje sile in Bolgari ji bodo hvaležni ostali. Toda, kakor so najnovejše vesti in pojavi v ruskih listih, se tega pač še ni nadjati, pač pa nasprotnega — okupacije namreč. Kar Rusom sedaj v Bolgariji ni všeč, je sedanja Stambulova vlada, o kteri trdijo, da bo Bolgare v anarhijo pritirala. Rusija ne smé nič več mirno gledati, kako ti Battenbergovi privrženci narod goljufajo, temveč bo morala Avgijev hlev prav do dna posnažiti. To vse zadosti jasno na bližajočo se rusko okupacijo v Bolgariji govori. Da tej vladi in regentom ne porata vse, kakor želijo in obračajo, naj imajo tudi še tako dobre in poštene namene z Bolgarijo, je pač lahko vsakemu razvidno. Kako neki naj gré vse mirno in gladko, če za uporniki Rusija stoji, da jih kaznovati ne smejo. Je li potem mogoče mir in red obdržati? Gotovo to ne bo nikomur mogoče — bi tudi mogočni Rusiji ne bilo mogoče. Čudno je le, da tega Rusija ne spregleda. Kaj neki bi ona rekla, ko bi velemožen za ruskimi nihilisti stal ter jih ne pustil kaznovati? Čuden svet!

Kakor „Mosk. Védom.“ pišejo, se na *Francoskem* radujejo, da je središče evropske diplomacije prešlo iz Berolina v Petrograd (se vé, ker Pariz ni več središče evropske politike, tudi Berolin ne sme biti), ter da francoski državniki brez zavisti gledajo, kako prijenjuje Nemčija Rusiji. Koristi Francoske, pravi omenjeni list, so iste z Ruskimi proti Nemčiji a tudi proti Angleški. „Republique Franç.“ je dokazovala, da je Francoskej največi sovražnik Anglija, a najboljši zaveznik proti slednji je pa Rusija.

Kakor so v Londonu zvedeli, so menda razmere med Nemško in Francosko že zopet silno napete, one med *Parizom in Petrogradom* so se pa menda zdatno zboljšale. Veliko je k temu pripomogla popustljivost, s ktero Francozje rusko politiko na Balkanu tako rekoč podpirajo, kar je priprošnjike bodoče francosko-ruske zveze v carovem obližji še zdatno pomnožilo. Vse je v tem oziru že tako na gladkem tiru, da bi se omenjena zveza takoj sklenila, če bi Francoska ne bila — republika. Z republikanci pa car nima rad posla, ker imajo v njegovih očéh prav toliko veljave, kakor nihilisti. Dalje se tej zvezi tudi Giers na vso moč vpira, menda iz osebné prijaznosti do starega kneza Bismarka. Toda Giers na ruskem kanclerskem stolu tudi ni s trto privezan. Saj je bilo že govorjenje, da se mu je v balkanski politiki letos prav dostikrat zaletelo, kar ga pri caru nikakor ni povzdignilo. Nasprotniki njegovi se nadjajo, da kakor hitro bi ga s poti spravili, bi cara takoj laglje pridobili za prijateljsko zvezo med Parizom in Petrogradom. To pa tudi v Parizu prav dobro vedó in skrbno opazujejo vsako Giersovo stopinjo, ki jo na Nemško napravi. Pravijo tudi, da, če se bo dalo, bodo že sami za to skrbeli, da si bodeta Berolin in Petrograd hrbet obrnili.

O poslednji *rabuki v Madridu* došle so še sledeče novice: „Vsega je konec in so uporniki deloma pobiti, deloma dobro spravljani. Le še 10 vojakov in 3 podčastniki se pogrešajo, ki so se poskrili. Upornikov je bilo vseh skupaj 85 mož in 4 naredniki konjištva ter 181 mož, 4 naredniki in 1 kapitan pehote. Naredniki trdijo, da jim je Zorilla

Modre barve je in okrašen z monogramom Labihove rodbine.

Takó je legoten in gorák!

Ves svet se je oziral za Morinom.

Tudi za Peregrinom.

V dežju in vetru, v vročini in mrazu begal je po ulicah. Srečal sem ga meseca januarja, ko je toplomer kazal dvanaest pod ničlo, oblečenega v kratko, odrgnjeno, tanko suknjico; ves se je tresel, klepetal mraza z zobmi in poskakoval. Pri Bogu, bil je to prizor, vreden usmiljenja.

Usmiljenja? Čemu? Takemu neznatnemu, skromnemu človečetu!!

* * *

Koliko je bilo tekanja in zadreg dan za dném, kedar so sestavljali za Morinčka jedilni listek!

Želodček je konečno ubožecu slabo prebavljaj jedila! Kako jedilce neki bi pomôglo znova njegovemu medlemu, pojemajočemu okusu! Kaka sladčica bi vgodila njegovemu otrpelemu teku? Cela kopica sladkorja in bonbonov leži pred njim, toda on, revček, se ničesar ne dotakne.

Nekolikrat med tednom rekel je sam pri sebi Peregrin: „Danes ne bodem jedel. Morda jutri ... možno ...“

Da, možno!

In če je prišel dan, kadar se je jélo, bože, kaka je bila ta jed v temnem prostoru zakotne ljudske kuhinje!

Nesrečni Peregrin!

* * *

Toda vse mine na tem svetu.

Želodček je Morinčku popolno odpovedal, in ljubček gospé Labihove je poginil.

Kako žalostno je bilo to tarnanje! Čudom čuda, da gospa njegova ni obupala. Brez šale, pretakala je v istini solzé ter si je želela slediti svojemu ljubčeku v grob. Gotovo ni tako tugovala za svojim ranjcem možem, ko se je preselil v večnost, da račun svoj dá Večnemu od svojega poslovanja na tej zemlji.

Nad gomilo Morinčkovo na krasnem, duhtečem vrtu je pa kmalu blestel spomenik z napisom:

„Tú počiva — kdo žal naš uteši? — Morinček, žival najzvestejši.“

Da, vse na svetu ima svoj konec.

Necega dné je tudi potrpežljivi Peregrin spoznal, da je njegove odvažnosti in nadej konec.

Šel je po brvi zaletovaje se od slabosti — kar stemni se mu in pade v vodo. Potegnili so mrtvega iz hladnih valov.

A ko so se pri preiskavi na policiji prepričali, da je truplo to Peregrinovo, zmajevaje z glavo pravi uradnik: „Pesnik! Ubožec! To je bilo pasje življenje!“

„Pasje? ... Oj zmota — kakor smo ravnokar videli.“

Pokopali so Peregrina v najbolj neznaten kraj. Mar li misliš, da je plakal kdo za Peregrinom? Kaj še! Drugi dan že in pozneje ni nikdo vedel za njegov — grob!

sporočil, da jih bo za kapitane povišal, če se jim rabuka obnese, in republiko okličejo. Namesto kapitanske časti so pa ječo dobili. Taka je človeška osoda! Pri poslednjem upor so se posebno vrlo častniki obnašali, ki so z golo sablo upornike preganjali in so sploh veliko pripomogli, da je sedaj zopet povsod mir. Vse občuduje kraljico, da je tako hladnokrvna ostala in tolikanj odločnosti in zavednosti pokazala. Časniki se v tem vsi strinjajo, da je sijajen sprejem, ki ga je Madrid takoj na to kraljici pripravil, jako pomenljiv za vtrditev monarhije. Kdo da je to rabuko prav za prav najel, se ne dá z določenostjo trditi. Govorilo se je o borzijancih, potem o Zorilli in sedaj se pa že celó trdi, da general Villacampa, ktereja je kraljica nedavno pomilostila. Ko je sprevidel, da se mu je rabuka pokazila, hotel jo je pobrisati preko meje na Francosko. Morda se je mož hotel na ta način hvaležnega skazati kraljici Kristini, da bi ji bil tudi življenje podaril, če bi se mu bila ustaja posrečila. Tudi njega so prijeli in zaprli.

Izvirni dopisi.

S Pivke, 24. sept. (Nova podružnica sv. Cirila in Metoda v Št. Petru.) 23. t. m. imeli so rodoljubi iz Št. Petra, Knežaka in Zagorja shod zaradi ustanove šolske podružnice sv. Cirila in Metoda za Gorenjo Pivko. Shod je bil dobro obiskan. Gosp. J. Podboj v primernem nagovoru razložil namen šolske družbe, povdarja narodni in verski značaj ljudske šole in izpodbuja zbrane gospode, naj si prizadevajo pridobiti podružnici, ki se ustanovlja, mnogo udov, da Pivka ne zaostane pri tem velevažnem občenarodnem podjetji. Izvolijo se potem v začasni odbor gg. Podboj, Domicelj, Križaj in Lunder, potrdijo se podružnična pravila in določi se Št. Peter za glavni sedež podružnice. Vpisalo se je pri tej priliki več novih udov, in neumorno delavni blagajnik, gosp. Fr. Križaj, je precejšnjo svotico novcev nabral. Podružnica ima že 40 udov, med njimi 16 ustanovnikov. Gotovo lep začetek! Ko bodo od visoke c. kr. vlade potrjena pravila, povabijo se tudi narodnjaki iz Slavine, Prestranka in Košane k pristopu v Gorenjo Pivško podružnico in k občenemu zboru, ako ne mislijo morda za-se ustanoviti podružnic. Čim več podružnic, tim sijajniši dokaz, da se zavedamo in napredujemo.

Z Černušč, 24. sept. (Huda ura), o kateri je „Slovenec“ včeraj memogredé omenil, je bila pa pri nas res huda. Marsikomu je znan mali potoček Črnuščica, ki hiti skozi imenovano vas proti Savi; sem ter tje o poletnem času je potoček tako majhen, da bi ga žejen človek skoraj popil. Ali kakó je narastel v četrtek popoldne! Prestopil je svoj vodotoč in preplaval je vso okolico, po kateri navadno mirno in pohlevno šumlja; a s tem ni bil še zadovoljen; še veliko škode je napravil ta górski sinček!

Črnuščica, akoravno majhna, oskrbljuje na svojem gorenjem teku pred vasjo tri majhne mline; da imajo mlinarji ob suhem času vsaj nekoliko več vode, imajo napravljene jezove, ki kroté in vpogibajo to hitečo górsko vodo. A danes se ta mirna voda niti za las ni zmenila za svoje krotilce in je nastopila „lastno“ pot. Na tem svojem „nepravem“ potovanju je zdaj; tu se kopiči, napravlja valove, hiti in drvi ko besna po strugi in dolini, ter razdera in končuje vse „svoje“ ovire. Tolika je prirastla, da smo skoraj menili, da nam teče Ljubljanka skozi vas; v svojem gornjem teku je razrila in poškodovala jezove, mline, katerih enega je kar zasukala na stran za kakih 30 stopinj; v vseh teh mlinih in hišah so imeli visoko nakopičeno vodo in morali so spraviti žival na varnejši prostore.

Največi škodo je pa napravila na vasi. Tukaj je stalo pri vodi in nad vodotočem gospodarsko poslopje nekega posestnika. V to poslopje se vpre vodena sila in ker je bila voda le prevelika, razrukala je je in podrla okoli 9. ure zvečer. Čuden prizor! Noč temna, kar le mogoče; dež lije na vso moč in napravlja veliko šumenje v družbi z vedno še prihajajočo vodo; vmes se vnema blisk za bliskom in med takim prizorom pade vse ono poslopje v vodo in odplava po majhnji daljavi do zidanega mosta, stoječega v sredi vasi; tu se podrtija vstavi ob mostu. Sreča, da je imela voda toliko duška, da je pod temi razvalinami ohranila si daljno in dobro pot pod most in dalje. Gledali smo nesrečo ali — v temni noči ni bilo misliti na kako pomoč. Še le v petek, ko je dež nekoliko ponehal, so na županovo povelje pristopili ljudje, ter so po velikem trudu

učedili potokovo strugo teh nepričakovanih razvalin; ume se, da je tukaj škoda velika.

Tudi v spodnjem delu domače vasi so imeli vodo po hišah in zdaj jo gledamo ko jezero srebrniti se po produ in njivah. V resnici: Hude ure, reši nas, o Gospod!

Iz Kranjske gore, 23. sept. (Denar v vodi in kamenji.) Ta-le naslov bi utegnil koga zapeljati k misli, da smo „Borovci“ (to je staro naše ime) v kratkem imeli nezaslišano srečo vzdignuti velik zaklad, naj si bo že iz vode ali iz kamenja ali celó iz obeh. No, prilegel bi se nam izvrstno, gotovo nič manj, kot hladni obliž na skelečo rano, ali lačnemu heracu kos pogače. Toda, dragi čitatelj, nismo ga našli, vsaj „in natura“ ne. Kako pa je s to zadevo? Tako-le:

Peščenica (ker je ob vsem njenem toku svet zeló peščen) ali Pišenca (kakor ljudje izgovarjajo, ker od njenega izvira t. j. od Trentarskih gorá vedno po malem veter piše) provzročila je, kakor je znano, ravno pred letom dni ob svojih bregovih precejšnjo škodo. Da bi ne mogla več tako močno trgati in razdirati, napravili so letošnjo spomlad nekaj tako zvanih „košev“ ali obstranskih jezov. Dokler je bila suša in dokler je bila voda čisto neznatna ter se vseh „košev“ še dotikovala ni, bilo je tisto med hlode nametano kamenje čisto mirno, niti pekoče solnce, niti človeška noga ali rama ni ga mogla giniti z mesta. Te dni pa je kamenje nenavadno oživel. Parkrat je po noči malo bolj deževalo, veter je pribučal izpod gorá in — kamenje se je začelo strahú tresti. Treslo se pa je in cincalo je kamenje tako dolgo, da so se ga slednjič celó hlodi prestrašili in konec tega potresa je bil, da je eden izmed „košev“ glavó in del života v vodo pomočil ter — se podal. Če bodo letos praznovali vlaški nalivi le količkaj obletnice, padle bodo gotovo tudi druge trdnjave v podobi branilnih košev.

Vprašam: Ali niso take naprave res ironija? Prvega jesenskega dežja so se „koši“ zbali, kamenje se je začelo valiti po vodi in s tem — denar. In kje je temu iskati vzroka? Ne rečem družega, ampak le opomnim, da je nedavno v Moravskem Ostrovu komisar ogledoval viseči most ter vse našel trdno in zanesljivo. Kljub temu uradnemu pregledu pa se je most podrl pod nogami več vojakov in civilistov. Sedaj pa obrnimo to reč na naše razmere! Delavci so delali, nadzorniki so pa potrdili, če tudi niso vedeli, kaj so odobrili.

Nekterim ljudem pa res nedostaje sramožljivosti in vesti!

Državni, od davkoplačevalcev trdo zasluženi denar zakopujejo torej v vodo in kamenje. Ne leži pa državni denar le v tem kamenji, kar ga namečejo ob vodah med hlode, ampak tudi v kamenji, kolikor ga je preveč nakopičenega po državnih cestah. Od kar drdrá pri nas železnica, ne gré po veliki cesti več toliko in tako obteženih vóz, kot v prejšnjih časih. Zato je tudi čisto nepotrebno, da se cesta tako hudo posipa, da je za dva višje naložena voza že nevarno, da se ne zvrneta v jarek, če se srečata. Krave in voli, s katerimi se tukaj večinoma vozi, gotovo ne morejo obilnega kamenja tako zdrobiti, kot ga zmanejo konjske podkve.

Kdor take-le reči premišljuje, mora res priti do zaključka, da je naša državna blagajnica z denarjem preobložena; kajti zakopujejo ga v vodo in kamenje. Ali se ne pravi na ta način norčevati se z državo in njenimi dovolj obremenjenimi podaniki?

Iz Idrije, 24. sept. Včeraj bil je za Idrijo osodepolen dan. Ves dan je bolj ali manj deževalo, okoli osme ure zvečer vtrgal se je oblak nad Idrijskimi hribi. Od vseh strani udrli so studenci, hudourniki, potoki v glavni potok „Nikava“, kjer se je v trenutju toliko vode zbralo, da ni imela precejšnja struga prostora dovolj naglo valovajočo vodo obdržati, ampak razlila voda se je čez bregove ter je vse bližnje hiše v naglem v spodnjih prostorih preplavila. Škoda, ki je vsled tega nastala, je za Idrijsko prebivalstvo jako velika. Posode, skrinje, postelje, sode, tramove, vse kar je prišla voda, vse je odnesla. Mostove je večinoma vse poškodovala. Cesta je na več krajih jako razdrapana.

Pesek zasul je vrte, da niso več ničesar vredni. Do sedaj obžalovati je tudi nesreča, da sta dva človeka utonila med tem, ko je mnogo družih v smrtni nevarnosti bilo, posebno otrok. Vsa škoda ceni se nad 10.000 gld. Ako se pomisli, da je to revne ljudi zadelo, vé se, za koliko se je njih bēda povikšala.

Iz Poljanske doline, 24. sept. (Povodenj.) Že celi mesec smo bili skoraj brez dežja, tako, da je bila precej občutljiva suša, kar o tako poznem času ni navadno. Toda zdaj, ko smo dobili zaželjenega dežja, Vam ne morem nič veselega poročati. Vsled obilnega deževanja so nekatere naše vode tako narastle, da so veliko škode napravile. Naša Sora je bila tolikošna, kakor že več let ne in je tudi gospodarila strašno. Vzela je seboj v naši okolici tri mostove in eno bervo, namreč: most pri Fužinah, kjer je tudi ceste za kakšnih 50 čevljev raztrgala, potem most pri Srednji vasi in pri Poljanah. V veliki nevarnosti je bil tudi most pri Gorenji vasi; že je voda butala z vso svojo močjo skoraj do vrha. V tem se zajezi pri mostu en hloď tako, da naprej ne more; voda zdaj še bolj pritiska v most, ki začne že pokati in po njem bi bilo, če bi ne bili odvrnili vrli možaki, izmed katerih se je eden celó na vrv dal privezati, da je potem šel doli hloď sekat in mu s tem naprej pomagal. Most je bil s tem rešen, vendar pozná se mostu, koliko nevarnost je prestal, ker je na enem konci zdaj premaknjen in malo zakrivljen. Čuditi se skoraj moramo, da ga ni vzela voda, če pomislimo, da je malo više od tod pretrgala bervo, en jez in most pri Fužinah ter ta les drvila proti mostu celo noč.

Pa ne samo mostove tudi druga poslopja je zeló poškodovala voda, vendar ob življenje pri tem noben človek ni prišel, kolikor je do zdaj znano. V nevarnosti je pa bil neki žagar pri Gorenji vasi. Sinoči okoli 10. ure, ko je bil že v postelji, na hip pride velika voda. V naglici zleze žagar, da bi se rešil, na streho pri žagi. Tukaj v strašni temi, katero razsvetljuje neprenehoma blisk za bliskom, kliče na pomoč; med tem se še en konec žage podere in voda hoče vse seboj odnesti. Toda kedar je sila največja, je pomoč božja najbliže: ljudje slišati glas njegov, prihité zraven. Ali pomagati ni lahko, ker povsod okolo voda svoje valove žene; po noči tudi človek ne vé kam stopiti, v nevarnosti je tudi, da ga plavajoči hlodi ne ubijejo. Vendar nazadnje se ohrabri neki mož, pripaše vrv okoli sebe, drugi ljudje primejo za njo, da bi ga potegnili, če bi bila sila, in tako reši reveža, kateri je bil, ker je toliko časa slabo napravljen na dežji stal, že ves premrl od mraza. Upamo, da vrlemu rešilec ne izostane zaslužena postavna nagrada.

Pa ne samo Sora, tudi potoki in potočki so tako divjali; naj omenim samo Brobovnico, ki od Lučin prihaja, sicer neznaten potek, pa nocoj (od 23. do 24. t. m.) je odnesla vse mostiče, kolikor jih je bilo, mnd trugim tudi en svinjak, v katerem je bilo troje živali, ki so pa vse žive prišle iz vode, če tudi ena še le po dolgem plavanju v pol ure oddaljenem kraju.

Sora je prinesla seboj ter pustila na suhem med drugimi reči velik okvir od okna, ki je bil že v zidu vdelan; to bi torej kazalo, da je više gori še hujše bilo, kot tod. Za to radovedni pričakujemo, kakošne poročila da dobimo iz Žirov, ker ravno v Žirovskih hribih so bili največji nalivi.

Domače novice.

(Imenovanje.) Č. g. Jan. Gnjezda postal je katehet na c. kr. veliki realki v Ljubljani. — G. I. Verhovec, suplent na tukajšnji veliki realki, je imenovan za profesorja v Novomestu.

(V Šentjakovski cerkvi) jeli so podirati odre, v kolikor je namreč slikanje že dovršeno, katero se sploh proti koncu pomika.

(Nevarno zbolel je) v pevskih krogih dobro znani gosp. Vojteh Valenta, tukajšnji mestni davkar in pevovodja v Ljubljanski čitalnici.

(Dekliško otročje zabavišče) odprlo se bo v kratkem času v tukajšnjem nunskem samostanu za 50 deklic.)

(Nemško šola) v Ljubljani ima letos že dva razreda in — 30 učencev. Že zopet nov dokaz, kako silno da je bila potrebna.

(Dvajset goldinarjev) podaril je c. kr. notar g. Teodor Rudeš za uboge v občini Loški potok, ktere je po koleri nesreča doletela.

(Poročila) sta se danes ob ½1. ure popoldne v Šenklaški cerkvi g. A. Malitsch, knezo-škofov oskrbnik v Gornjemgradu in gospica Valenta, hčerka tukajšnjega zdravstvenega svetnika profesorja g. Valente.

(Na ustanovitev gospodinjke šole) stavil je g. dr. Vošnjak v Ljubljanskem mestnem zboru sledeč predlog: „Glede na to, da je prava odgoja ženstva največje imenitosti za vsak narod v dušnem in gmotnem oziru, da pa v Ljubljani ni nobega javnega učnega zavoda, o katerem bi se slovenske deklice mogle v svojem materinem jeziku po končani ljudski šoli dalje izobraževati in sicer ne le v teoretičnih predmetih višjih dekliških šol, v humanističnih vednostih, v jezikih, petji itd., temveč tudi praktično v vseh v gospodinjstvo spadajočih strokah; dalje gledé na to, da zasobni, takozvani „instituti“ ne ustrezajo niti našim narodnim potrebam, niti ne odgojajo učenk v praktičnem gospodinjstvu, še manj pa slovenske učenke v ljubezni do njih naroda, in konečno še glede na to, da sme Ljubljansko mesto, ako ustavi toli potrebni dekliški učni zavod, pričakovati tudi od strani dežele podpore za vzdrževanje šole, nasvetujem, da sklene mestni odbor: ustanoviti v Ljubljani višjo dekliško in gospodinjstvo šolo s slovenskim učnim jezikom. Predlog naj se izroči v pretres šolskemu in finančnemu odseku. Odbor je predlog brez ugovora sprejel.

(Vstrelil se je) v Gorici Karol Gruden iz Nabrežine, 53 let star zaradi bolehnosti. V Gorico se je pripeljal iz Trsta po opravkih.

(Ponesrečil) se je železniški kurjač Boštijančič, pred Tržaškim kolodvorom, kjer je z lokomotive padel. Odtrgalo mu je eno nogo popolnoma, druga se mu je zlomila in pa po glavi je hudo otolčen. Revež ima šestero otrok.

(Treščilo je) včeraj zjutraj na Reki v petrolejsko ladijo, ki se je takoj vžgala. Gorela je včeraj celi dan in tudi še danes zjutraj ni vgasnila.

Telegrami.

Budapešt, 24. sept. V poslednjih 24. urah zbolelo je 50 ljudi za kolero, umrlo pa 19.

Berolin, 24. sep. Vojaški vlak došel iz Potsdama trčil je na tukajšnjem kolodvoru ob drug prazen vlak. Dva vozova sta razbita, 14 vojakov je hudo ranjenih.

Berolin, 25. sept. Nasproti člankom „N. Fr. Presse“ in „Tagblatt“, v katerih se od sile strastno razpravlja sedanja nemška politika, pravi „Norddeutsche Allgemeine Ztg.“, da morata omenjena lista silno potrebo čutiti mir med Nemčijo in Avstrijo na vsak način skaliti. Na veliko srečo narodov obstanek mednarodnih pogodb ni ne od časnikaarjev in ne od kričočev v državnem zboru odvisen. Naše zunanje razmere in pogodbe imajo jako trdno podlago, ktero sta jim dala vladarja prizadetih dveh dežel. Nasproti tem dejanjem so časnikarske fraze smešne.

Umrli so:

23. sept. Jovana Sterle, branjevčeva hči, 21 dni, Vegove ulice št. 12, vsled katara v črevesu. — Rozalija Babnik, hišnega posestnika hči, 1 leto, Trnovske ulice št. 23, vsled katara v črevesu.

Tuji.

23. septembra.

Pri **Matiču**: A. Sellertel, zasebnik, z družino, iz Monakovega. — L. Schreiber in L. pl. Seeman, zasebnika, z Dunaja. — Janez Philippides, zasebnik, iz Carigrada. — Anton Schwarz, potovalec, iz Gradca. — Kranpl in Spitaler, zasebnika, iz Vorderberga. — Franc Luksch, inženir, iz Dernisa. — Reza Reiner, zasebnica, iz Karlova. — Grof Max Montenegro, zasebnik, iz Stora. — S. Pipp, zasebnik, iz Sapiane. — vitez Henrik Cischini, zasebnik, z družino, iz Pulja.

Pri **Stonu**: Baroninja Korff, zasebnica, z nečakinjo, iz Rusije. — Klotilde pl. Stuart, zasebnica, iz Rusije. — Haloorssen, trgovec, iz Pariza. — Adolf Vetsburg, trgovec, iz Norimberka. — Heynal, Bollag in Mautner, trgovci, z Dunaja.

Pri **Bavarskem dvoru**: K. Molt, trg., iz Koroškega.

Pri **Južnem kolodvoru**: M. Lipovšek, zasebnica, iz Celja. — Aurelija Lautner, zasebnica, iz Logateca. — Karol Wendlener, profesor, z družino, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	730-65	+10-0	sl. vzh.	dež	23-60
24. 2. u. pop.	731-73	+11-0	sl. vzh.	oblačno	dež
9. u. zveč.	734-79	+9-2	sl. vzh.	dež	

Ob 5. zjutraj huda ura in ploha, ki se je proti 8. uri ponovila; čez dan dež, po planinah sneg in mrzlo vreme. Srednja temperatura 10-1° C., za 3-8° pod normalom.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

25. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 80 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	84 „ 55 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	116 „ 75 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	861 „ — „
Kreditne akcije	276 „ 40 „
London	125 „ 65 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 96 „
Ces. cekini	5 „ 95 „
Nemške marke	61 „ 55 „

Vincenc Čamernik,

kamnosek,

parne ulice, poleg parnega mlina v Ljubljani.

Zahvaljujaje se častitim naročnikom, posebno prečastiti duhovščini za dosedanje zaupanje, za mnoga naročila, javljam, da sem se preselil s svojo delavnicco v lastno hišo poleg parnega mlina, obdržim pa v svoji dosedajni delavnici pri mesarskem mostu še malo podružnico, v kateri so razstavljeni na ogled razni spominki izdelani iz mnogoterih marmeljev in različna stavbena dela. Sprejemajo se v filijali tudi naročila. Izdelujem pa nagrobne spomenike po najnovejših obrisih, plošče za rakve z najtrdnjega kamna, tudi prevzamem popravila na tukajšnjem kakor tudi oddaljenem pokopališču, zasekujem stoječim spomenikom črke in popravilam stare spomenike. Najtopleje se priporočam slavnemu občinstvu za vsa dotična dela; prečastiti duhovščini za vsakaka cerkvena kamenita dela najfinejša in najnavadnejša. Vsako naročilo bodem izvrševal točno, lepo, solidno in prav po nizki ceni. — Priporočaje se sl. občinstvu in prečastiti duhovščini za mnoge naročila sem

z najodličnejšim spoštovanjem

Vincenc Čamernik,

(3)

kamnosek.

Nekaj za gospé!

Več tisoč

ogrinjač

za jesen in zimo

iz najfineje Berolinske volne s franžami, popolnoma velike, v vseh barvah, kakor so: sive, rdeče, ružave, črne, bele, škotske in turške, razprodalo se bode zaradi izpraznitve prostora

po 1 gld. 10 kr.

komad. Razpošilja jih proti povzetju

(1)

WAARENHAUS

„ZUR MONARCHIE“

Dunaj. III. Hintere Zollamststrasse št. 9.

NB. Kdor več ogrinjač skupaj naroči, stane ga poština pri posamičnem komadu le nekaj krajcarjev.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 7 gl. 92 kr. — Domača 7 gl. 9 kr. — Rž 5 gl. 28 kr. — Ječmen 4 gl. 78 kr. — Ajda 5 gl. 28 kr. — Proso 5 gl. 61 kr. — Turšica 5 gld. 33 kr. — Oves 2 gl. 97 kr.

Kmetijski stroji

iz najslavnejih tvrdk po tovarniških cenah in to: mlatilnice na róko in na vrtilo, trijerji, čistilniki, slamo-reznice, robkalnice, stroji za sekanje repe, drobljivci, vsake vrste in velikosti; sesalnice in brizgalnice, ter za jesen stiskalnice za vino in mošt, kakor tudi obiralnice za grozdje itd.

Tistim poljedelcem, kateri bi se ktere teh prekoristnih strojev in orodij radi omislili, pa jih ne morejo takoj plačati, dovoljujejo se daljši plačilni obroki.

Šivalni stroji

dobivajo se ravno tū vsake vrste na zbiranje kakor tudi blagajnice, v katerih so spravljene reči pred ognjem in tatovi varne, prodaja

z najodličnejšim spoštovanjem

Franc Better,

Ljubljana, Stari trg št. 1, nasproti železnega mostu.

(6)

Zdravstvena vina.

1. Burgundsko vino, staro, priporoča se kot namizno vino, kakor tudi za slabokrvne in okrevajoče bolnike; zaradi svoje zdravilne lastnosti, ker ima v sebi obilo tanina, varuje sosebno proti griži (diaréji) ter je v istini najboljšo poživljajoče, krepčeče zdravstveno sredstvo. Steklenica po 60 kr.

2. Malaga-vino, staro, belo, pod imenom „Lacrima Christi“ znano, priporoča se bolj nego črno malaga-vino, v steklenicah po 1/2 litra 1 gl. 20 kr. in po 1/4 litra 60 kr. a. v. izvrstno in poznato za oslabele bolnike ter okrevajoče. (5)

3. Marsala-florio, najboljšo Sicilijansko namizno vino; za oslabele, bolnike in okrevajoče izborno okrepčujoče sredstvo, za zdrave pa je boljše in prikladnejše nego vsaka druga namizna vina. Steklenica 1 gl. a. v.

Vsa ta vina, v hladni, zračni in suhi kleti hranjena, dobivajo se vedno enako dobra

v lekarni Piccoli-jevi „pri Angelu“ v Ljubljani na Dunajski cesti.

— Prazne steklenice jemljemo po 5 kr. nazaj. —

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjati, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra cesti št. 6, nasproti gostilne pri „Avstrijskem cesarju“.

Priporočam se vsem, da me v novem stanovanju podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Skerbel bodem naročnikom vselej naglo in dobro postreči. Priporočam se prečastiti duhovščini za prevezovanje „Missale Romanum“, „Brevirjev“ in vseh družih liturgičnih knjig; učiteljem in čitalnicam za vezanje šolskih in knjižničnih knjig; uradnikom in županom za vezanje uradnih knjig. Vnanjim naročnikom pripravljem sem pri večjih pošiljках povrniti vožne ali druge stroške; Ljubljanskim naročnikom pa, katerim čas ne dopušča zaradi oddaljenosti tu sem priti, pridem ali pošljem sam po delo, naj mi le po dopisnici ali kakor si bodi, naznanijo dan in uro, kdaj da pošljem, ali pridem po delo. Vedno bodem pripravljen, vsako, tudi najmanjše delo prevzeti in ga ročno izvršiti. Konečno se priporočam tudi še za galanterijska in kartonažna dela z zagotovilom nizke cene in ličnega dela.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Dežman,

(10)

bukovec.

V čast presv. Trojici.

Sveta maša, zložil in založil ter posvetil blgrd. gosp. Antonu Foersterju skladatelj Ignacij Hladnik.

Na prodaj v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani po 60 kr. (7)